

ΠΡΟΣ: Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ)

κ.κ. Πρόεδρο & Μέλη της Αρχής

Αθήνα, 17 Απριλίου 2018

Αρ. Πρωτ.: 42/ΕΞ

ΘΕΜΑ: Υποβολή απόψεων και παρατηρήσεων ΣΕΓΜ στο πλαίσιο της διαδικασίας διαβούλευσης επί των όρων των υπό έκδοση πρότυπων τευχών διακήρυξης ανοικτής διαδικασίας για τη σύναψη ηλεκτρονικών δημοσίων συμβάσεων έργων με αξιολόγηση μελέτης κατ' εφαρμογή του άρθρου 50 του Ν. 4412/2016.

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε και αξιότιμα Μέλη της Αρχής,

1. Γενικές Παρατηρήσεις

Όπως είχαμε επισημάνει και κατά τη διαδικασία διαβούλευσης και ψήφησης του Ν. 4412/16, με το άρθρο 50 πραγματοποιείται απελευθέρωση του συστήματος μελέτη – κατασκευή, η οποία θα λειτουργήσει εις βάρος της ποιότητας των μελετών και του δημοσίου συμφέροντος.

Με τις διατάξεις, δε, αυτές υποβαθμίζεται και απαξιώνεται ο ρόλος του μελετητή και της ίδιας της μελέτης ως προϊόν διανοητικής εργασίας, καθόσον δεν υπάρχει κατοχύρωση του ρόλου των μελετητικών γραφείων και καθορισμός των υποχρεώσεων, των ευθυνών, αλλά και των δικαιωμάτων τους.

Επιπροσθέτως, ο προβλεπόμενος τρόπος ανάδειξης του αναδόχου με την εφαρμογή της παρ. 1.γγ) του άρθρου 98 (αξιολόγηση μελετών μετά την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών), αφενός ελλοχεύει τον κίνδυνο εμφάνισης φαινομένων αδιαφάνειας, διαπλοκής και νόθευσης του ανταγωνισμού, αφετέρου αντίκειται ευθέως στην πάγια νομολογία των ευρωπαϊκών και των εθνικών δικαστηρίων, η οποία δεν επιτρέπει τεχνική αξιολόγηση, δηλαδή διατύπωση υποκειμενικής τεχνικής κρίσης (ανέλεγκτης δικαστικώς), με γνωστές τις οικονομικές προσφορές των διαγωνιζομένων. Και τούτο διότι «ο έλεγχος της πληρότητας και της συμφωνίας της μελέτης με τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης και ιδίως με τον Κανονισμό Μελετών Έργου διαπιστώνοντας τη συμμόρφωση ή μη της μελέτης με αυτά» συνιστά μια διαδικασία που είναι αδύνατον να «αντικειμενικοποιηθεί» και -αντιθέτως- προσδίδει πλήρη ευχέρεια υποκειμενικής ερμηνείας και κρίσης.

Είναι σαφές ότι, ακόμη κι αν περιοριστεί η εφαρμογή του συστήματος μελέτη – κατασκευή στα ειδικά έργα (π.χ. εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων ή νερού, κ.ά.), όπως γίνεται και διεθνώς (βλ. FIDIC Yellow Book), η οριζόμενη διαδικασία ανάθεσης πάσχει a priori.

2. Διασφάλιση ποιότητας μελετών και μελετητικών εταιρειών

Στην πρότυπη προκήρυξη δεν υπάρχει καμία μνεία σχετικά με τα απαιτούμενα προσόντα των μελετητών κατά τις κείμενες διατάξεις. Απαιτείται να προστεθεί ειδικός όρος/παρατήρηση για τη διασφάλιση της ποιότητας των μελετών και των μελετητικών εταιρειών, ως εξής:

«Άπασες οι μελέτες, τόσο κατά το στάδιο του διαγωνισμού όσο και στο στάδιο της εκτέλεσης του έργου, εκπονούνται και υπογράφονται νομίμως από μελετητικές επιχειρήσεις που πληρούν τις τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις περί εκπόνησης μελετών δημοσίων έργων. Στην προκήρυξη του διαγωνισμού ορίζονται τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των μελετητικών επιχειρήσεων, βάσει των προβλεπόμενων προς εκπόνηση μελετών του έργου και των

χρησιμοποιούμενων εγκεκριμένων μελετών, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, πιστοποιητικά και δεσμευτικές δηλώσεις συνεργασίας που πρέπει να υποβληθούν με τον φάκελο συμμετοχής. Η αντικατάσταση της δηλωθείσας στον φάκελο συμμετοχής μελετητικής επιχείρησης πραγματοποιείται μόνο με ρητή έγκριση της Αναθέτουσας Αρχής ή του Αναθέτοντος Φορέα, κατόπιν αξιολόγησης των λόγων αντικατάστασης, σε συνδυασμό με τις έγγραφες απόψεις του αναδόχου του έργου και της μελετητικής επιχείρησης. Στο Τεύχος του Προϋπολογισμού Μελέτης και στην Οικονομική Προσφορά περιλαμβάνεται ανεξάρτητο κονδύλι με την προεκτίμηση και την προσφερόμενη αμοιβή της μελέτης του έργου.».

3. Κατ' άρθρο παρατηρήσεις

Σύμφωνα και με τα ανωτέρω αναφερόμενα παρατίθενται στη συνέχεια οι βασικές, κατ' άρθρο, παρατηρήσεις μας επί της πρότυπης διακήρυξης:

- Στο Άρθρο 5 (Έγγραφο της σύμβασης κατά το στάδιο της εκτέλεσης/Σειρά ισχύος) πρέπει να προστεθούν τα εξής:
  - ⊕ Το Τεύχος Τροποποιήσεων που τυχόν προκύψει από τη διαβούλευση επί των δημοσιευμένων εγγράφων της σύμβασης (μετά την Διακήρυξη).
  - ⊕ Ο Κανονισμός Μελετών Έργου (μετά την Ε.Σ.Υ.).
  - ⊕ Ο Φάκελος Τεχνικής Προσφοράς – Μελέτης του αναδόχου (μετά την Τεχνική Περιγραφή, εφόσον υπάρχει τέτοιο ανεξάρτητο τεύχος και δεν περιλαμβάνεται στην Τ.Σ.Υ.).
  - ⊕ Η μελέτη εφαρμογής του Αναδόχου όπως αυτή τελικά θα εγκριθεί από την Υπηρεσία (πριν τις εγκεκριμένες μελέτες του έργου).
- Στο άρθρο 11.1 (Προϋπολογισμός Δημοπράτησης του έργου) πρέπει να υπάρχει ανεξάρτητο ποσό για «Κατ' Αποκοπή Δαπάνη Μελετών Έργου», με υπόμνηση που θα παραπέμπει στην παρ. 8.δ του άρθρου 53 του Ν. 4412/16 και στις Υ.Α. έγκρισης του Κανονισμός Προεκτιμώμενων Αμοιβών μελετών και τεχνικών υπηρεσιών, βάσει του οποίου πρέπει να υπολογίζεται η δαπάνη για τις μελέτες του έργου.
- Στο άρθρο 17.Α.1 πρέπει να διαγραφεί η λέξη «Ε.Τ.Α.Α.».
- Στην παρ. 3.β του Άρθρου 20Α πρέπει να συμπληρωθεί η πρόταση «...και αναρτάται στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής και στην ιστοσελίδα...».
- Στο Άρθρο 21 (Δικαιούμενοι συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης σύμβασης) πρέπει να προστεθεί όρος για την υποχρεωτική συνεργασία με μελετητικά γραφεία που διαθέτουν τα νόμιμα προσόντα, κατά τον Ν. 4412/16, τις λοιπές διατάξεις τις σχετικές με όρους άσκησης του επαγγέλματος του μελετητή και τα έγγραφα της παρούσας σύμβασης. Η κάλυψη της υποχρέωσης αυτής δεν διασφαλίζεται με την απλή υπόμνηση με α/α 18 του άρθρο 4.1.στ του υπό διαβούλευση προτύπου τεύχους.
Επίσης, πρέπει να καθοριστεί ο τρόπος συνεργασίας/συμμετοχής των μελετητικών γραφείων, είτε ως μέλος της Ένωσης είτε ως επίσημος υπεργολάβος, με δικαίωμα απευθείας πληρωμής της συμβατικής αμοιβής που αφορά τη μελέτη του έργου από την Αναθέτουσα Αρχή (βλ. παρ. 2 άρθρου 131 του Ν. 4412/16). Σχετική προσθήκη πρέπει να γίνει και στο άρθρο 25 (Υπεργολαβία).
Επιπλέον, πρέπει να υπάρχει μνεία στις διατάξεις των περιπτώσεων ζ) και η) της παρ. 12 του άρθρου 118 του Ν. 4472/2017.
- Οι Λόγοι αποκλεισμού της παρ. 22.Α. πρέπει να ισχύουν και για τα συνεργαζόμενα μελετητικά γραφεία.

- Στα Κριτήρια επιλογής των παρ. 22.Β. (Καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας), 22.Γ. (Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια), 22.Δ. (Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα) και 22.Ε. (Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης) πρέπει να τεθούν αντίστοιχες προβλέψεις για τα συνεργαζόμενα μελετητικά γραφεία.
- Στο Άρθρο 23 (Αποδεικτικά μέσα κριτηρίων ποιοτικής επιλογής) πρέπει να προστεθούν οι σχετικές απαιτήσεις και τα συνεργαζόμενα μελετητικά γραφεία (υποβολή ΕΕΕΣ και δικαιολογητικών παρ. 23.2 έως 23.10).
- Η παρ. 24.3 προτείνεται να συμπληρωθεί ως εξής: *«Ο ηλεκτρονικός υποφάκελος "Τεχνική Προσφορά- Μελέτη" περιέχει οριστική μελέτη όλων των απαραίτητων έργων, τα περιεχόμενα και τα παραδοτέα της οποίας καθορίζονται στον Κανονισμό Μελετών Έργου».*

Ευελπιστώντας στην αποδοχή και στην ενσωμάτωση των παρατηρήσεών μας στο τελικό πρότυπο τεύχος διακήρυξης και δηλώνοντας τη διαθεσιμότητά μας για τον προγραμματισμό συνάντησης παρουσίασης των απόψεών μας, διατελούμε στη διάθεσή σας.

Ο Πρόεδρος
Κωνσταντίνος Καλέργης

Μετά τιμής

Ο Γενικός Γραμματέας

Παναγής Τονιόλος